Kinderopvang Poespas
Protocol Ziekte en infectieregistratie

Inhoud

1. Richtlijnen bij ziekte en aandoeningen
2. Medicijngebruik/medisch handelen
3. Inentingen – registratie niet ingeënte kinderen
4. Bijwerkingen na een inenting
5. Meest voorkomende ziektes en aandoeningen
6. Effecten van ziektes bij zwangerschap

Heeft u een ziek kind?

Graag horen wij dit van u vóór 09:30 uur. Mocht er sprake zijn van een besmettelijke aandoening of ziekte, wilt u dit dan expliciet vermelden? Alvast bedankt!

Waarom heeft Kinderopvang Poespas een ziektebeleid?

Wij streven naar een gezonde groep kinderen. Hiermee voorkomen wij dat de kinderen vaker dan nodig ziek zijn. Dit geldt zowel voor de gezonde kinderen als voor de kinderen met een minder goede weerstand (denk aan de kinderen die net hersteld zijn). De VGGM heeft hierbij geadviseerd.

Uitgangspunten van het beleid zijn:

* Een kind dat zich ziek voelt (hangerig/huilerig/slecht eten en drinken/tekenen van pijn) kan op een kinderopvang niet de aandacht en verzorging krijgen die het nodig heeft of het zou ten koste moeten gaan van de andere kinderen in de groep.

*Een kind met een besmettelijke aandoening of ziekte welke gepaard kan gaan met lichamelijk ongemak en/of risico's hoort niet op een kinderopvang thuis. Ook al heeft het kind er zelf geen last van dan mag het, zolang er besmettingsgevaar bestaat, toch niet komen. Wij passen deze regel strikt toe omdat een dagverblijf bij uitstek een plek is waar kinderen elkaar snel besmetten. Er zijn veel kinderen tegelijkertijd in een ruimte, die bovendien intensief met elkaar omgaan. Bovendien hebben heel jonge kinderen nog maar weinig weerstand opgebouwd en pikken snel iets op.

*Werkende ouders zijn afhankelijk van de continuïteit van de opvang. Om die reden zal door het personeel van Kinderopvang Poespas heel zorgvuldig worden omgegaan met de uitvoering van het ziektebeleid en zullen ouders, van wie het kind een besmettelijke ziekte heeft, rekening moeten houden met de ouders van wie het kind het risico loopt ook besmet te worden.

*In sommige gevallen lopen de pedagogisch medewerkers gevaar besmet te worden waardoor zij niet kunnen werken. Omdat dit ten koste gaat van de continuïteit van de opvang, is dit mede een argument om kinderen met een besmettelijke ziekte te weigeren.

1. Richtlijnen bij ziektes en aandoeningen

Ziek zijn

Onder 'ziek zijn' verstaan wij:
- Het kind voelt zich niet lekker: het is huilerig, hangerig, vertoont tekenen van:
- Pijn, heeft geen eetlust, heeft diarree, geeft over;
- Het kind heeft een temperatuur van 38,5°C of hoger;
- Het kind heeft een aandoening of ziekte die op het moment dat het gebracht wordt besmettelijk is.

Koorts boven de 38.5 – niet brengen

Als het kind thuis koorts krijgt (boven de 38,5°C) mag het niet naar de kinderopvang gebracht worden.
Als het kind op de kinderopvang verhoging krijgt dan melden wij dit bij de ouder(s).
De ouder kan dan besluiten om het kind direct op te halen of om even af te wachten of de koorts oploopt tot boven de 38,5°C. Als de ouder besloten heeft het even aan te zien, dan nemen de pedagogisch medewerkers na een uur opnieuw contact op. Heeft het kind dan inderdaad een temperatuur boven de 38,5°C dan

verwachten wij dat het kind zo spoedig mogelijk wordt opgehaald.

Ophalen bij Poespas

We verwachten dat ouders binnen anderhalf uur na melding het kind komen ophalen van de kinderopvang. Totdat het zieke kind wordt opgehaald, blijft het in de buurt van zijn/haar vertrouwde pedagogisch medewerker. Het kind wordt dus niet op bed gelegd, maar in de groep gehouden om zo beter te kunnen controleren of de situatie verergert of verbetert.

Bij constatering van een infectieziekte hanteren we hetzelfde beleid: binnen anderhalf uur na melding moet het kind worden opgehaald. Ook in dat geval houden we het kind dichtbij de pedagogisch medewerker en op de groep (het kind wordt niet geïsoleerd). Kinderen zijn weer welkom op het kinderdagverblijf bij volledige genezing of volgens de richtlijnen vanuit ons ziektebeleid.

Besmettelijke aandoeningen en ziektes

Een kind met een besmettelijke aandoening of ziekte mag niet op Kinderopvang Poespas komen zolang het besmettelijk is. De meest voorkomende besmettelijke aandoeningen en ziektes zijn: diarree, griep, hand-,voet- en mondziekte, kinkhoest, krentenbaard, middenoorontsteking, roodvonk, spruw, vijfde ziekte, waterpokken en zesde ziekte. Voor verkoudheid wordt een uitzondering gemaakt. In de bijlage is per ziekte/aandoening aangegeven of het kind wel of niet mag komen.

Chronische ziekten en aandoeningen

Als een kind een chronische aandoening of ziekte heeft/blijkt te hebben waardoor veel extra aandacht en zorg van de groepsleiding nodig is, zal Kinderopvang Poespas in overleg met de ouders beoordelen of deze vereiste extra zorg gegeven kan worden en derhalve of het kind gebruik kan (blijven) maken van de kinderopvang.

Kinderopvang Poespas staat de pedagogisch medewerkers niet toe beroepsmatig risicovolle medische handelingen (voorbehouden handelingen en afgeleide medische handelingen; Wet BIG) uit te voeren, omdat de benodigde deskundigheid niet gegarandeerd kan worden.

Het is de verantwoordelijkheid van de ouders hier extern een praktische oplossing voor te vinden, alvorens het kind (weer) gebruik maakt van de kinderopvang (bv. Prikpost, thuiszorg). Als uit deze maatregel extra kosten voortvloeien worden deze door de ouder zelf gedragen. Als er geen oplossing kan worden gevonden, wordt de opvang voorlopig geweigerd.
De ouder informeert Kinderopvang Poespas op het aanmeldformulier over de ziekte of aandoening van het kind.
Indien de aandoening/ziekte zich pas later openbaart informeert de ouders zo spoedig mogelijk de leidinggevende van de vestiging. Als, alle aspecten in redelijkheid overwegende, door Kinderopvang Poespas tot plaatsing wordt overgegaan/de plaatsing wordt gecontinueerd, worden de afspraken die over de zorg voor het kind zijn gemaakt opgenomen in een aanvullende plaatsingsovereenkomst.

2.Medicijngebruik/medicijnverstrekking (protocol als bijlage)

Als een kind tijdens het verblijf bij Kinderopvang Poespas medicijnen toegediend moet krijgen door de pedagogisch medewerkers, zijn de ouders verplicht hiervoor een medicijn verstrekking verklaring te ondertekenen. Gedurende de intake/aanmelding wordt dit met ouders besproken.

> *Er worden op het kinderdagverblijf geen medicijnen verstrekt, behoudens uitzonderingen. Hiervoor moet een verklaringsformulier worden ondertekend door ouders of verzorgers. Wij geven geen paracetamol om de koorts of pijn te onderdrukken.*

3.Inentingen

Kinderen die niet zijn ingeënt lopen een risico, maar kunnen ook een risico vormen voor anderen. De GGD verzoekt Kinderopvang Poespas bij te houden welke kinderen wel en welke kinderen niet zijn ingeënt. Tijdens de oudergesprekken wordt dit gecheckt en geregistreerd in de kind gegevens.
Wij gaan dit jaar (2018) in overleg met de OC hoe wij dit risico professioneel kunnen blijven bezien.

4.Bijwerkingen na een inenting

Welke bijwerkingen kan een kind krijgen na een vaccinatie? In het volgende overzicht bespreken we alle

(mogelijke) verschijnselen. Benieuwd op welke leeftijd de verschillende vaccinaties worden gegeven? Zoek het op in het inentingsschema op de volgende pagina.

DKTP *Difterie, kinkhoest, tetanus, poliomyelitis; hepatitis B; Haemophilus influenza type B*

- Verschijnselen rond de prikplek (pijn, roodheid, zwelling).
- Koorts, huilen, hangerigheid.
- Langdurig (langer dan 3 uur) ontroostbaar huilen (bij circa 1 op de 500-2.000 zuigelingen).
- Collaps (wegraken/flauwvallen; bij minder dan 1 op de 2.000 zuigelingen).
- Blauwe of rode verkleuring van de benen (bij minder dan 1 op de 1.000 zuigelingen).
- Zeer hoge koorts (komt heel zelden voor).
- Koortsstuipen (bij minder dan 1 op de 5.000-10.000 kinderen).

BMR *Bof, mazelen, rodehond*

Mogelijke bijwerkingen beginnen 5 tot 12 dagen na de vaccinatie.

- Koorts, huilen hangerigheid (bij 1 op de 10-20 kinderen).
- Hoge koorts en heftige huiduitslag.
- Koortsstuipen (bij 1 op de 5.000-10.000 kinderen).
- Bloeduitstorting (bij 1 op de 20.000 kinderen).
- Gewrichtsklachten (zeer zelden).

MenC *Meningokokken C**

- Verschijnselen rond de prikplek (pijn, roodheid, zwelling).
- Koorts, huilen, hangerigheid.
- Zeer hoge koorts (komt heel zelden voor).
- Koortsstuipen (bij minder dan 1 op de 5.000-10.000 kinderen).

*De meningokokken C-prik wordt vaak in combinatie met de BMR-prik gegeven.

DTP *Difterie, tetanus, poliomyelitis*

- Verschijnselen rond de prikplek (pijn, roodheid, zwelling).
- Misselijkheid, koorts en lusteloosheid.

Pneu *Pneumokokken*

- Verschijnselen rond de prikplek (pijn, roodheid, zwelling).
- Koorts, huilen, hangerigheid.
- Langdurig (langer dan 3 uur) ontroostbaar huilen (bij circa 1 op de 500-2.000 kinderen).
- Collaps (wegraken/flauwvallen) (bij minder dan 1 op de 2.000 kinderen).
- Zeer hoge koorts (komt heel zelden voor).
- Koortsstuipen (bij minder dan 1 op de 5.000-10.000 kinderen).

HPV *Humaan Papillomavirus***

- Verschijnselen rond de prikplek (pijn, roodheid, zwelling)
- Vermoeidheid, hoofd- en spierpijn.
- Koorts.

**Alleen bij meisjes.

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Vaccinatieschema Rijksvaccinatieprogramma

Fase 1	Inenting 1	Inenting 2
6-9 weken	DKTP Hib HepB	Pneu
3 maanden	DKTP Hib HepB	
4 maanden	DKTP Hib HepB	Pneu
11 maanden	DKTP Hib HepB	Pneu
14 maanden	BMR	MenC

Fase 2	Inenting 1	Inenting 2
4 jaar	DKTP	

Fase 3	Inenting 1	Inenting 2
9 jaar	DTP	BMR

Fase 4	Inenting 1	Inenting 2
12 jaar	HPV*	HPV * (6 maanden later)

Betekenis afkortingen

D	Difterie	HepB	Hepatitis B	MenC	Meningokokken C
K	Kinkhoest	Pneu	Pneumokokken	HPV	Humaan Papillomavirus
T	Tetanus	B	Bof		
P	Polio	M	Mazelen	*	Alleen voor meisjes
Hib	Haemophilus influenzae type b	R	Rodehond		

Vaccinatieschema RIVM 2017

Ziekenhuis, dokter of tandarts

Alleen als er sprake is van een ongeval of een andere medische noodsituatie, gaan de pedagogisch medewerkers met het kind naar de dokter of het ziekenhuis. De ouders worden gebeld. In alle andere gevallen gaan wij er vanuit dat de ouders, na te zijn gebeld, hier zelf zorg voor dragen..

Gegevens

Bij inschrijving moeten een aantal gegevens van uw kind worden geregistreerd.
Telefoonnummer thuis, mobiele nummers, e-mailadres, telefoonnummer werk/opleiding, telefoonnummer van een derde persoon die in het geval de ouders niet bereikbaar zijn gebeld kan worden (grootouders, buren, vrienden), naam huisarts, tandarts (en specialist) met adres en telefoonnummer, BSN, medische bijzonderheden van het kind zoals allergieën en chronische ziekte of aandoening, inentingen: aangeven waarvoor het kind wel en niet is ingeënt, eventueel verklaring buikslapen en eventueel verklaring inbakeren.
Wij willen je al vast bedanken voor je vriendelijke medewerking.

5.Meeste voorkomende ziekten en aandoeningen 0 tot 4 jarigen.

Diarree

Een kind met diarree wordt niet toegelaten. Diarree kan erg besmettelijk zijn voor de andere kinderen en het personeel. Als er sprake is van drie spuitbroeken binnen korte tijd, bellen wij de ouders om het kind op te halen. Uitzondering: een kind met diarree als gevolg van het doorkomen van tandjes worden wel toegelaten.

Griep

Een kind met griep voelt zich ziek en heeft koorts. Het heeft rust en extra aandacht en zorg nodig, die het op het kinderdagverblijf niet kan krijgen. Het kind kan weer op het kinderdagverblijf komen als het koortsvrij is en geen klachten meer heeft.

Hand-,voet- en mondziekte
Een kind met deze ziekte is besmettelijk voor de andere kinderen zolang de blaasjes niet zijn ingedroogd en **daarom wordt een kind met deze ziekte niet toegelaten. Het geneest meest binnen een week.**

Kinkhoest
Kinkhoest is besmettelijk, maar het kind niet toelaten op de kinderopvang is niet zinvol omdat de besmettelijke periode meestal al voorbij is als de diagnose wordt gesteld. Als er kinkhoest is geconstateerd, wordt dit aan alle **ouders bekendgemaakt. Het kan risicovol zijn voor zeer jonge baby's die nog niet ingeënt zijn (DKTP).**

Krentenbaard
Krentenbaard is zeer besmettelijk. Zolang de blaasjes niet zijn ingedroogd mag het kind niet komen. Bij behandeling met antibiotica is na 48 uur de besmettelijke periode voorbij en mag het kind weer komen.

Middenoorontsteking
Een kind met middenoorontsteking voelt zich meestal erg ziek. Zolang het koorts en pijn heeft, heeft het extra zorg en aandacht nodig die op de kinderopvang niet gegeven kan worden. Vandaar dat een kind met middenoorontsteking niet wordt toegelaten tot de kinderopvang.

Loopoor
Als complicatie van een middenoorontsteking kan een loopoor ontstaan. Het kind mag komen als het geen koorts meer heeft en zich goed voelt. Het pus is besmettelijk. Het loopoor moet regelmatig met een wattenbolletje worden schoongemaakt. Het oor moet ook gedeeltelijk worden afgeplakt zodat het pus er niet uitloopt.

Ontstoken ogen
Het pus is zeer besmettelijk voor de andere kinderen en het personeel van Kinderopvang Poespas. Het kind mag weer komen als er geen pus meer aanwezig is of als het door de huisarts medicijnen krijgt voorgeschreven. 48 uur na de start van de behandeling is de besmettelijke periode voorbij en mag het kind weer komen. Bij twijfel geeft de huisarts uitsluitsel.

Roodvonk
Het kind mag niet komen zolang het koorts heeft en besmettelijk is voor andere kinderen. Na eerst hoge koorts te hebben gehad, ontstaan na 24 uur kleine dieprode vlekjes beginnend in de liezen en zich verspreidend over het lichaam, behalve rond de neus en de mond. Na een paar dagen verbleekt de huiduitslag en begint de huid te vervellen, vooral aan handen en voeten. Zonder behandeling is de ziekte besmettelijk totdat de vervellingen voorbij zijn. Bij behandeling met antibiotica is na 24 uur de besmettelijkheid voorbij en mag het kind, als het kind zich niet meer ziek voelt, weer op de kinderopvang komen.

RS-virus
Een kind met RSV wordt niet toegelaten. RSV is een infectie van de luchtwegen veroorzaakt door het RS-Virus. De verschijnselen zijn: hoesten, snot en verstopte neus, koorts en soms benauwdheid. Bij heel jonge kinderen kan de ziekte zeer ernstig verlopen: ontsteking van lagere luchtwegen of longontsteking met ernstige benauwdheid. De baby moet dan worden opgenomen in het ziekenhuis. Bij oudere kinderen verloopt deze ziekte vaak als verkoudheid en worden zelfden de diagnose RSV gesteld.

Spruw
Spruw is besmettelijk voor de andere kinderen. De verschijnselen zijn: geïrriteerde slijmvliezen in de mond en keelholte, waarbij vaak witte stippen te zien zijn. Bij zuigelingen kunnen problemen ontstaan met drinken. Het kind mag niet komen zolang de verschijnselen er zijn. Behandeling met schimmeldodend middel is mogelijk.

Vijfde ziekte
Het kind mag komen als het zich niet ziek voelt, omdat de besmettelijkheid meestal al voorbij is op het moment dat de ziekteverschijnselen zich voordoen. Waarschuwing voor zwangere vrouwen: de vijfde ziekte kan gevaarlijk zijn voor het ongeboren kind in de eerste 20 weken van de zwangerschap, indien de moeder deze ziekte nog niet heeft gehad. Deze moeders wordt aanbevolen Kinderopvang Poespas te mijden totdat 3 weken lang geen nieuw geval van 5^{e} ziekte is geconstateerd.

Waterpokken
Het vocht uit de blaasjes is besmettelijk voor de andere kinderen. Een kind met waterpokken mag naar de kinderopvang komen als de blaasjes weer zijn ingedroogd. Waarschuwing voor zwangere vrouwen: de waterpokken kunnen gevaarlijk zijn voor de (ongeboren) baby, 1 week voor de bevalling tot 2 dagen erna.

Zesde ziekte
De ziekte is besmettelijk vanaf het moment dat de koorts opkomt totdat de rode vlekjes op de romp (meestal niet op de armen, benen en gezicht) zijn verdwenen. Zolang de rode vlekjes nog niet zijn verdwenen mag het kind niet komen.

Hoofdluis
Een kind met hoofdluis wordt niet toegelaten en moet zo snel mogelijk behandeld worden met een speciaal middel. Zo wordt voorkomen dat andere kinderen ermee worden 'besmet'.

Steenpuisten
Als de steenpuist goed is afgedekt met gaasjes die rondom goed zijn afgeplakt met tape, dan mag het kind komen. Zo kan de steenpuist niet worden opengestoten.

Teken
Een kind met een teek mag naar de kinderopvang komen, maar de groepsleiding verwijdert niet zelf een teek bij een kind en de ouders worden verzocht met het kind naar de dokter te gaan om de teek te laten verwijderen.

6.Effecten van ziekte bij zwangerschap

Ben je zwanger en weet je niet of je voldoende antistoffen tegen een bepaalde kinderziekte hebt aangemaakt (en of je deze kinderziekte al hebt gehad in je kinderjaren)? Laat je dan zo snel mogelijk door de huisarts hierop testen. Zo voorkom je stress, wanneer er een kindje op je locatie een van de kinderziektes heeft**.**

Bof
Het is nog onduidelijk of het doormaken van een infectie met de bof in de zwangerschap verhoogde risico's met zich meebrengt voor de ongeboren baby. Uit onderzoek blijkt dat er een mogelijke connectie is tussen een infectie met de bof in het eerste trimester van de zwangerschap en een miskraam. Het is daarom raadzaam om in het eerste trimester van de zwangerschap contact met iemand met de bof te vermijden.

Mazelen
In de zwangerschap veroorzaakt de mazelen geen aangeboren afwijkingen bij de baby. Er bestaat wel een kans op een miskraam of vroeggeboorte; dit is echter zeldzaam. Krijg je de mazelen in de zwangerschap, dan is de kans dat je er zelf erg ziek van wordt wel verhoogd. Er wordt daarom geadviseerd om contact met mensen die de mazelen hebben te voorkomen. Ben je toch in contact geweest met de mazelen en je bent niet gevaccineerd (of hebt de ziekte niet eerder doorgemaakt), dan is het verstandig om contact op te nemen met je huisarts, verloskundige of gynaecoloog. Door middel van bloedonderzoek kan gekeken worden of je besmet bent geraakt met de mazelen. Als dit het geval is, kun je immunoglobulinen toegediend krijgen.

Rodehond (rubella)
Mocht je in de zwangerschap toch besmet raken met rodehond (bijvoorbeeld omdat je niet gevaccineerd bent of niet voldoende antistoffen hebt aangemaakt na de vaccinatie) of je bent in contact geweest met iemand met rodehond, dan is het belangrijk om direct contact op te nemen met je huisarts, verloskundige of gynaecoloog. Door middel van bloedonderzoek kan gekeken worden of je inderdaad besmet bent geraakt. Als dit zo blijkt te zijn, dan kan je behandeld worden. Er bestaat dan echter altijd een kans dat je kindje wel besmet is geraakt. Als uit het bloedonderzoek in het begin van je zwangerschap blijkt dat je geen of onvoldoende antistoffen hebt aangemaakt tegen rodehond, dan wordt je geadviseerd om je na je zwangerschap te laten vaccineren tegen rodehond door middel van de BMR- vaccinatie.

Roodvonk
In de zwangerschap is de kans dat je besmet wordt met roodvonk net zo groot als buiten de zwangerschap. Deze kans is tegenwoordig een stuk kleiner, omdat roodvonk minder vaak voorkomt dan vroeger. De periode waarin iemand met roodvonk een ander kan besmetten start bij het begin van de eerste ziekteverschijnselen en houdt daarna nog ongeveer 3 weken aan. Als je in contact bent geweest met een kind waarbij roodvonk is vastgesteld, is het raadzaam om in de gaten te houden of je koorts krijgt. Neem contact op met je huisarts als je het niet vertrouwt.

Vijfde ziekte (Parvo B19)
Als je de vijfde ziekte in je zwangerschap doormaak, kan dit gevaarlijk zijn voor je kindje. Zeer vroeg in de zwangerschap kan een infectie met de vijfde ziekte een miskraam veroorzaken. Tot twintig weken kan de vijfde ziekte een infectie van de baby veroorzaken. Bij een infectie met de vijfde ziekte na twintig weken zwangerschap is er geen verhoogd risico voor de baby.

Waterpokken (Varicella)

Een infectie met waterpokken tussen de dertiende en twintigste week van de zwangerschap kan leiden tot aangeboren afwijkingen bij je baby. Bij 2% van de geïnfecteerde baby's leidt dit tot het varicella- zostersyndroom, welke bestaat uit oog- en/of huidafwijkingen en/of afwijkingen aan armen en benen.
Wanneer uit bloedonderzoek blijkt dat je besmet bent geraakt met de waterpokken, dan kunnen immunoglobulinen worden toegediend, waardoor je kindje wordt beschermd. Als je 5 dagen voor tot 2 dagen na de geboorte de waterpokken krijgt, dan is de kans dat je kindje na de geboorte de waterpokken krijgt groot.Je kindje krijgt na de geboorte immunoglobulinen toegediend om dit te voorkomen. Als je kindje in de kraamperiode in contact komt met iemand met waterpokken (bijv. broertje of zusje), dan zal het verloop veel milder zijn, toedienen van immunoglobulinen is dan niet nodig.

Zesde ziekte

De zesde ziekte is niet erg besmettelijk. Dit virus is niet erg besmettelijk en is dan ook niet gevaarlijk in de zwangerschap. Als je te maken hebt gehad met een kindje met de zesde ziekte in je zwangerschap, dan is er geen reden om je zorgen te maken. Dit heeft geen risico voor jou of je baby.

Infectieregistratie

Doel van de registratie is infectiepreventie: het voorkomen van het ontstaan, het vermenigvuldigen en het overbrengen van ziekmakende micro-organismen.

Dit doel wordt gerealiseerd als aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- Het uitvoeren van een adequaat voedsel-hygiënebeleid;
- Het uitvoeren van een adequaat hygiënebeleid m.b.t. lichamelijke verzorging en de schoonmaak van inventaris, speelgoed en ruimten.
- Uitvoeren van de meldingsplicht, als omschreven in de Wet infectieziekten van 1 april 1999.

Deze wet beoogt de bevolking tegen verspreiding van besmettelijke ziekten te beschermen. Een belangrijk onderdeel van de wet vormt de verplichte melding van besmettelijke aandoeningen aan de GGD. Deze meldingsplicht geldt ook voor de kinderopvang. De leidinggevende is verantwoordelijk voor de melding bij de GGD van een ongewoon aantal zieken. Deze melding wordt bovendien bij het servicebureau en de collega's binnen de SKBNM gedaan. Het gaat hierbij zowel om aandoeningen die door medici vastgesteld kunnen worden als om aandoeningen die door niet-medici worden vastgesteld.

Voorbeelden van de laatste soort zijn: diarree, geelzucht en huidaandoeningen.
Procedure:

- Diarree wordt gemeld indien meer dan 1/3 van de groep in één week klachten heeft.
- Geelzucht wordt gemeld bij één geval
- Huiduitslag (vlekjes) wordt gemeld bij twee of meer gevallen binnen twee weken in dezelfde groep
- Schurft wordt gemeld bij drie gevallen in dezelfde groep
- Anderen ernstige aandoeningen van vermoedelijke infectueuze aard worden gemeld: denk hierbij aan meerdere gevallen van bijvoorbeeld longontsteking of hersenvliesontsteking in korte tijd.